

„Poučení z krizového vývoje“ v oblasti vedlejších činností soudce¹

JUDr. Viktor Derka,

Právnická fakulta Univerzity Karlovy,
katedra ústavního práva

Nedávné odepření souhlasu Senátu se jmenováním Pavla Simona soudcem Ústavního soudu² otevřelo společně s dřívějším odstoupením Roberta Fremra³ diskusi o etickém rozměru soudcovské funkce a mezích soudcovské zdrženlivosti. Byť toto bylo ve vztahu k oběma uvedeným soudcům poměrně nespravedlivé (minimálně z pohledu míry zkoumání dřívějších adeptů na soudce nejen Ústavního soudu), z makro pohledu lze toto rozvíření debaty uvítat, protože jedním z předpokladů kvalitního soudcovského stavu je vysoká potřeba soudcovského *esprit de corps*,⁴ tj. stavu, kdy soudci samotní budou na sebe i své kolegy odborně, ale i eticky nároční, a aby případné profesní či etické prohřešky nebyly mlčky tolerovány, či snad schvalovány. Za případný (byť poněkud levný) opak uvedeného by bylo možné považovat slovenskou justici za éry předsedy Nejvyššího soudu SR Štefana Harabina.⁵

Poučení z etické roviny věci

Nabízí se otázka, zda současné znění zákona o soudech a soudcích napomáhá vzniku uvedeného *esprit de corps*. Zákon o soudech a soudcích uvádí v § 60 odst. 1 (v § 105b odst. 1 ve vztahu k soudním funkcionářům) morální vlastnosti jako nutný předpoklad funkce soudce, a dále pak hovoří o narušování důstojnosti soudcovské funkce, které je kárným proviněním dle § 87 odst. 1. V návaznosti na to ukládá zákon o soudech a soudcích v § 123–127 Ministerstvu spravedlnosti a předsedům soudů všech článků (mimo Nejvyššího správního soudu)⁶ dbát na dodržování soudcovské etiky. Zákon však více již nerozebírá, co si lze představit pod narušením důstojnosti soudcovské funkce, či jak si blíže představit normy soudcovské etiky. K věci existují v ČR soft-law kodexy, jednak ten vzniknuvší u Nejvyššího soudu,⁷ jednak etické zásady Soudcovské unie ČR.⁸ Ani jeden nicméně dosud neměl na praxi kárného soudu větší dopad, minimálně ne srovnatelný s jinými závaznými kodexy, jako třeba etický kodex státního zástupce,⁹ etický kodex ad-

¹ Tento článek byl vypracován s podporou prostředků projektu Specifického vysokoškolského výzkumu UK č. 260 622 „Technologický pokrok a společenské proměny jako výzvy pro zkoumání základních otázek práva“.

² O věci bylo široce referováno v médiích, kupříkladu viz Cibulka Kateřina. Simon se ústavním soudcem nestane. Senátoři se postavili proti, podporu nezískal ani u výborů. In: *iRozhlas.cz*, 18. 10. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/senat-soudce-ustavni-soud-pavel-simon-petr-pavel-navrh_2310181511_kac

³ O věci rovněž bylo široce referováno v médiích, například Koutník Ondřej, Stuchlíková Lucie. Fremr se vzdal nominace na ústavního soudce. „Tlak byl neúnosný“. In: *seznamzpravy.cz*, 14. 8. 2023, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-fremr-se-vzdal-nominace-do-ustavniho-soudce-prezident-to-akceptoval-235455>

⁴ Neboli soudcovské sounáležitosti.

⁵ Pro podrobnosti slovenské situace viz například KOSAR, David. *Perils of Judicial Self-Government in Transitional Societies*. Cambridge: Cambridge University Press, 2016, s. 236 a násl.

⁶ K tomu viz § 29 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Viz Angyalossy, Havelec a kol. *Etický kodex*. 2020, Nejvyšší soud, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: [https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/\\$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20\(2\).pdf](https://www.nsoud.cz/judikatura/ns_web.nsf/0/480C6A02F818B1DCC12586B00029183B/$file/ETICK%C3%9D%20KODEX%20(2).pdf)

⁸ Viz Etické zásady chování soudce, Soudcovská unie ČR, 2005, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: <https://www.soudci.cz/o-nas/eticke-zasady-chovani-soudce.html>

⁹ Viz společné opatření Nejvyššího státního zástupce, vrchních státních zástupců, krajských státních zástupců a městského státního zástupce v Praze ze dne 16. 4. 2019, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: <https://verejnazaloba.cz/>

vokátů¹⁰ nebo etický kodex exekutorů,¹¹ které jsou běžně uváděny v rozhodnutí správních soudů či kárného soudu.¹²

Stávající závazné normy etického chování soudců by mohly být obsahově dostačující, ovšem mají-li představovat etické normy živoucí pravidla chování, pak tuto roli v případě pouze nezávazné povahy plní jen zčásti. S určitou nadsázkou lze vedle sebe položit právní dopady trestního zákoníku a biblického desatera přikázání.¹³ Vyfiltrujeme-li přikázání desatera, která mají přímý odraz v zákonu č. 40/2009. Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,¹⁴ tak některá přikázání desatera mají odsudek maximálně v morální rovině,¹⁵ některá ani to ne¹⁶ – dvě poslední skupiny jsou prostupné dle subjektivních hodnot interpreta.

Na tomto základě by proto bylo vhodné přijmout i v ČR etický kodex jako závazný předpis pro soudce. Lze doznat, že proces přijetí se nejeví být zcela jednoznačným, protože celostátní orgán soudcovské reprezentace v ČR dosud ustaven nebyl. Z možných variant se nabízí vytvoření etického kodexu

jako přílohy zákona o soudech a soudcích, vyhlášky Ministerstva spravedlnosti, nebo vytvoření určité etické rady, která by byla sestavena pluralitně z reprezentantů soudců, dalších státních složek a dalších právnických profesí po vzoru orgánu tzv. čtvrté moci.¹⁷ Etická rada by pak přijímala etický kodex, jeho změny a zároveň vyřizovala žádosti o *ad hoc* výklad ustanovení kodexu či poskytnutí komentáře ke konkrétním eticky sporným životním situacím.

Podíváme-li se na aktuální kauzu ohledně Pavla Simona, pak byla etická rovina činnosti Pavla Simona v oblasti výuky cvičení čchi-kung minimálně eticky sporná z hlediska míry expozice Pavla Simona na webové prezentaci¹⁸ spojené s veřejností nabízeným cvičením, jehož přesahy do tzv. tradiční čínské medicíny nesou některé medicínsky minimálně kontroverzní názory.¹⁹ Lze proto pochybovat, zda činnost Pavla Simona v oblasti cvičení čchi-kung splňuje žádoucí kritéria soudcovské zdrženlivosti a nenarušuje důstojnost soudcovské funkce, ovšem tato etická otázka byla doposud vedena spíše okrajově.²⁰

vice-o-sz/eticky-kodex-statniho-zastupce/

¹⁰ Viz usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky, ve znění pozdějších předpisů, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: <https://www.cak.cz/assets/1997-1-eticky-kodex.pdf>

¹¹ Viz Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů přijatá usnesením sněmu Exekutorské komory ČR ze dne 28. 2. 2006, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: https://ekcr.cz/admin/priloha/pr_etik.pdf

¹² Namátkový výběr z existující judikatury:

- K aplikaci etického kodexu České advokátní komory namátkou rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2023, č. j. 10 As 301/2022-42, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2023, č. j. 3 As 99/2022-56.
- K aplikaci etického kodexu státního zástupce například rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2021, č. j. 12 Ksz 4/2021-224, nebo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2019, č. j. 12 Ksz 1/2019-74.
- K aplikaci etického kodexu Exekutorské komory ČR například rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, č. j. 15 Kse 8/2015-75, nebo rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2021, č. j. 14 Kse 4/2020-142.

¹³ Pro praktické shrnutí, ze kterého vychází tento článek, viz Opatrný Dominik. *Desatero Božích přikázání*, Arcibiskupství pražské – Pastorační středisko, [online, přístup z 24. 10. 2023] dostupné z: <https://www.vira.cz/otazky/desatero-bozich-prikazani.html>

¹⁴ Například přikázání „5. nezabiješ“, „7. nepokradeš“ či „8. nepromluvíš křivého svědectví“.

¹⁵ Například přikázání „4. cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře se ti vedlo zemi.“, „6. nesesmilníš“, „9. nepožádáš manželky bližního svého“ nebo „10. nepožádáš statku bližního svého“.

¹⁶ Například přikázání „1. nebudeš mít jiné bohy mimo mne“, „2. nevezmeš jména Božího nadarmo“ nebo „3. pomni, abys den sváteční světil“.

¹⁷ K pojmu tzv. čtvrté moci více viz KOSAR, David, ŠIPULOVÁ, Katarína, KADLEC, Ondřej. *The Case for Judicial Councils as Fourth-Branch Institutions*. 2023, Brno: JUSTIN Working Paper Series, [online, přístup ze 7. 11. 2023] dostupné z: <https://justin.law.muni.cz/media/3565383/kosar-et-al-judicial-councils-as-4th-branch-2023.pdf>

¹⁸ Více lze dohledat na stránkách provozovaných společností Bodhidharma online, s. r. o. (společnost měla dle obchodního rejstříku do května 2023 za spolčečníky Pavla a Alici Simonovy, od té doby je jedinou spolčečnicí Alice Simonová), které jsou dostupné zde [přístup z 26. 10. 2023]: <https://orelvhnizde.cz/>

¹⁹ K praktickému shrnutí některých aspektů, které lze považovat za medicínsky sporné, viz *Echo24.cz*, 14. 9. 2023, [online, přístup z 26. 10. 2023] dostupné z: <https://echo24.cz/a/HeUf8/zpravy-domov-guru-pavel-kandidat-ustavni-soudce-simon-uci-lidi- ejakulovat-pestovat-vnitri-sila>

²⁰ V činnosti Simona shledal narušení důstojnosti soudcovské funkce v rozhovoru někdejší soudce Nejvyššího soudu Pavel Vrcha, viz SHABU, Martin. „Simon překročil červenou linii“. In: *Lidové noviny*. 16. 10. 2023, s. 2.

Bylo by proto vhodné se více zamýšlet nad otázkou, jaké jsou přípustné hranice soudcovského konání v osobním životě, které je sice legální, ale budí určité kontroverze, jako byla například účast někdejší soudkyně Brigitty Volopichové v soutěži „Miss monokiny“,²¹ nebo až přespříliš satirické a místy vulgární texty publikované soudcem Milošem Zbránkem,²² oboje bylo právem shledáno narušujícím důstojnost soudcovského stavu. Činnost Pavla Simona je bezpochyby méně závažného rázu než nahá promenáda „na mole“, ovšem její soulad se soudcovskou zdrženlivostí je taktéž sporný.

Poučení pro úpravu vedlejších činností soudců

Na kauzu ohledně činnosti Pavla Simona lze rovněž hledět z perspektivy souladu s normami upravujícími vedlejší činnost soudců. V diskusi při obhajobě uvedené činnosti zaznívaly následující argumenty:

1. Jedná se o pedagogickou činnost v souladu s § 85 odst. 1 zákona o soudech a soudcích,
2. činnost byla vykonávána bezplatně nebo za spíše zanedbatelnou výši odměny,
3. nejednalo se o podnikatelskou činnost, nýbrž o správu vlastního majetku, Pavel Simon totiž pouze vlastnil podíl v obchodní společnosti.²³

Ad 1

Považovat Pavlem Simonem provozované lektorství čchi-kung za pedagogickou činnost je poněkud extenzivní výklad pojmu pedagogické činnosti. Zákon o soudech a soudcích sice blíže pedagogickou činnost neomezuje ani neupřesňuje, ovšem komentářová literatura vychází především z úvahy, že se jedná o předávání profesních zkušeností soudce

(byť ne nutně pouze pro veřejnoprávní instituce),²⁴ obdobně si pod touto aktivitou představuje primárně výukovou činnost spojenou s právem také Ondřej Preuss.²⁵ Byť tedy to bezesporu nelze vyložit stylem, že soudci mohou pedagogickou činnost vyvíjet pouze v oblasti práva, nejspíše by bylo vhodné vykládat pojem pedagogická činnost restriktivněji, ne jako jakoukoli tréninkovou činnost či snad koučink.

Extenzivnost výkladu Pavla Simona lze spatřovat v tom, že by umožnila v zásadě bezbřehý výklad, co vše je pedagogickou činností. Pavel Simon participoval výrazně na ekonomické aktivitě subjektu ovládaném jím a jeho manželkou. Představme si nyní, že by se nejednalo o cvičení čchi-kung, ale například výuku řízení motorových vozidel v rámci autoškoly vlastněné soudcem a jeho manželkou. Pravděpodobně by činnost lektora autoškoly nikdo nepovažoval za pedagogickou činnost ve smyslu § 85 odst. 1 zákona o soudech a soudcích.²⁶

Podobně extenzivního výkladu určitých náležitostí § 85 odst. 1 zákona o soudech a soudcích nejsme svědky poprvé. Kárný soud podobně široce vyložil pojem „správa vlastního majetku“ v řízení ohledně podnikatelské činnosti Jana Veselého.²⁷ Konkrétně způsobem, který by soudci mohl při konzistentním výkladu dovolovat provozování večerky či půjčovny automobilů.²⁸

Ad 2 a 3

Byť vykonávaná aktivita Pavlem Simonem nemusela být formálně navázaná na významnější protiplnění, lze její ekonomický význam popřít jen stěží, protože z jeho činnosti – ne nutně pouze z přímé výuky, ale rovněž z natáčení a uploadování výukových videí na web Orla v hnízdě – měla logicky benefit jeho manželka a zároveň jí ovládaná obchodní spo-

²¹ K tomu blíže viz FRIEDEL, Tomáš. *Profesní etika soudců v České republice*. Diplomová práce, vedoucí práce Kysela Jan. Univerzita Karlova, Právnická fakulta, Katedra politologie a sociologie, 2012, s. 42 a násl.

²² Více viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2016, č. j. 11 Kss 6/2015-53.

²³ Kupříkladu viz POKORNÁ, Zdislava, ŠVEC, Michael. Podnikání soudce Simona: Kromě čínského cvičení má podíl v plzeňské firmě. In: *denikn.cz*, 14. 9. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: <https://denikn.cz/1234557/podnikani-soudce-simona-krome-cinskeho-cviceni-ma-podil-v-plzenske-firme/>

²⁴ Viz ZEMANOVÁ, Daniela. *Zákon o soudech a soudcích* [komentář]. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 135.

²⁵ Vyjádření dostupné v PROCHÁZKOVÁ, Andrea. Může ústavní soudce podnikat? Pavel Simon, další prezidentův kandidát, budí vášně u senátorů. In: *respekt.cz*, 16. 9. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: <https://www.respekt.cz/tydenik/2023/38/muze-ustavni-soudce-podnikat-pavel-simon-dalsi-prezidentuv-kandidat-budi-vasneu-senatoru>

²⁶ Byť v návaznosti na výklad pojmu „správa vlastního majetku“ kárným soudem v řízení ohledně podnikatelské činnosti Jana Veselého, viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2020, č. j. 13 Kss 2/2020-146.

²⁷ Viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2020, č. j. 13 Kss 2/2020-146.

²⁸ K tomu blíže viz DERKA, Viktor. Soudce nesmí podnikat, nebo ano? *Soudce*. 2021, č. 4.

lečnost Bodhidharma online, s. r. o.²⁹ Označit danou činnost za zcela postrádající ekonomickou protihodnotu, kterou by mohl Pavel Simon přes své blízké rodinné vazby přímo pocítit, se proto jeví značně formalistickým. Ustanovení § 85 odst. 1 zákona o soudech a soudcích je v této souvislosti ne zcela šťastně formulované, protože hovoří pouze o výdělečné činnosti, ovšem již nespecifikuje, zda se za výdělečnou činnost považuje i taková, z níž nějaké blízké osobě vzniká přímý a hmatatelný majetkový prospěch.³⁰ Obdobným způsobem by teoreticky mohlo být možné se pokusit i obejít oznamovací povinnost vedlejších výdělečných činností dle § 85a zákona o soudech a soudcích.

Takto lze hledět rovněž na argument se správu vlastního majetku a vlastnictvím podílu. Zákon o soudech a soudcích v § 85 odst. 2 zakazuje soudcům zastávat funkce ve statutárních, kontrolních a řídicích orgánech podnikajících právnických osob, což se ovšem v případě Pavla Simona (a předtím u Jana Veselého) ukázalo jako nedostatečné omezení, které navíc má za následek podivné nerovnosti – činnost Jana Veselého by nebyla možná, kdyby ji vykonával jako jednatel s. r. o., ale obsahově totožná činnost byla dle názoru kárného soudu v pořádku, když ji vykonával přímo svým jménem jako živnostník.

Případ Pavla Simona je od případu Jana Veselého částečně odlišný v tom, že Pavel Simon výslovně tvrdil, že se na chodu zmíněných společností mimo pedagogické aktivity nepodílí a jedná se primárně

o záležitost jeho manželky,³¹ ovšem jinde uvedl, že z webových stránek stáhl jeden z hojně diskutovaných článků v úmyslu předejít zesměšňování cvičení čchi-kung,³² takže lze mít určité pochybnosti o tom, zda je participace Pavla Simona na chodu uvedené společnosti skutečně pouze pedagogická.

Případy Jana Veselého i Pavla Simona každopádně dokládají, že ustanovení § 85 a 85a zákona o soudech a soudcích jsou poměrně děravá a pro soudce jako právní profesionály by proto nemělo být příliš složité obejít v nich zakotvená omezení (nechávám nyní stranou, do jaké míry je vhodné, když soudci obcházejí zákon). Účel zákazu působení ve statutárních a jiných orgánech podnikajících subjektů a omezení vedlejších činností je totiž nutné primárně spatřovat ve snaze předejít potenciálnímu střetu zájmů na straně soudce a dále zamezení v tříštění pracovních kapacit soudce, který by se měl primárně věnovat soudní činnosti a vedlejší činnost nesouvisející s výkonem funkce soudce by měla představovat vzhledem k nadstandardnímu finančnímu zabezpečení soudců spíše výjimky.³³

Pro účely případné reformy § 85 a 85a zákona o soudech a soudcích se není nutné dívat příliš daleko, již v rámci Evropy je česká úprava vedlejších činností výrazně liberálnější, přičemž trendem je oznamovací nebo povolovací režim.³⁴ V ČR není povolovací režim zakotven vůbec a oznamovací režim je opět výrazně liberálnější, neboť oznámení se provádí na základě § 85a odst. 1 zákona o soudech a soudcích pouze souhrnně, a to dle § 85a odst. 2

²⁹ Dle webu www.orelvhnizde.cz a tam vystavených obchodních podmínek (<https://orelvhnizde.cz/obchodni-podminky-bodhidharma-online/>) i dle dokumentů zveřejněných ve sbírce listin obchodního rejstříku se jeví, že společnost je ekonomicky aktivní.

³⁰ Takto se kupříkladu považuje za úplatnou také formálně bezplatně vykonávaná vedlejší činnost v Německu, pokud z ní přímý majetkový prospěch vzniká třetí osobě, aby se předešlo případným snahám o obejít regulace vedlejších činností jejich zdánlivě bezplatným výkonem. viz Battis Ulrich. § 99 – Genehmigungspflichtige Nebentätigkeiten, marg. č. 4, In: Battis Ulrich. *Bundesbeamtengesetz* [komentář]. Mnichov: 6. vydání. C. H. Beck, 2022.

³¹ Viz POKORNÁ, Zdislava, ŠVEC, Michael. Podnikání soudce Simona: Kromě čínského cvičení má podíl v plzeňské firmě. In: *denikn.cz*, 14. 9. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: <https://denikn.cz/1234557/podnikani-soudce-simona-krome-cinskeho-cviceni-ma-podil-v-plzenske-firme/>

³² Viz POSPÍCHAL, Tobiáš. Bylo mi líto, že se lidé vysmívají čchi-kung. Snad budou mít senátoři otevřenou mysl, říká soudce Simon. In: *denikn.cz*, 20. 9. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: <https://denikn.cz/1237055/bylo-mi-lito-ze-se-lide-vysmivaji-cci-kung-snad-budou-mit-senatori-otevrenou-mysl-rika-soudce-simon/>

³³ Tím nechci tvrdit, že by se měla soudcům zakázat vedlejší činnost obecně, ale bezesporu lze rozlišit vedlejší činnosti na ty ve veřejném zájmu (například pedagogická aktivita na vysokých školách nebo Justiční akademii, zkoušení u justičních zkoušek atd.) a pak ty v soukromém zájmu daného jednotlivého soudce (například štědrě finančně honorované přednášky pro uzavřené okruhy osob).

³⁴ Vice viz KOVÁČ, Ladislav. *Právní úprava vedlejší aktivity soudců a aktivity soudců na sociálních sítích ve vybraných státech*. Nejvyšší soud, 2021 [nepublikováno]. Jednalo se o srovnání právních úprav Bulharska, Estonska, Francie, Itálie, Lotyšska, Maďarska, Malty, Německa, Polska, Rakouska, Rumunska, Slovenska, Slovinska, Španělska a Švédska pro účely Kulatého stolu Nejvyššího soudu – Aktuální otázky soudcovské etiky 2021, který se uskutečnil 10. 11. 2021.

pouze, pokud celkový hrubý příjem z vedlejších činností (mimo správy vlastního majetku) za kalendářní rok převyší 20 % úhrnného hrubého ročního platu soudce za předcházející kalendářní rok. Toto je jednak dosti paradoxní, protože u rozdílných soudců budou panovat rozdílné hranice pro povinné oznámení čistě dle jejich služebního stáří a toho, na kterém soudu funkci vykonávají. Zjednodušeně řečeno vzniká daná povinnost až při kumulativním příjmu z vedlejších činností v řádu nejméně cca 240 tisíc Kč u čerstvých soudců na okresních soudech po cca půlmilionový příjem u soudců NS/NSS.³⁵ Racionální základ takto extrémních rozdílů ve vzniku oznamovací povinnosti lze najít jen stěží a lze velice pochybovat, zda u velmi štědré hranice i u nastupujících soudců okresních soudů bude v případě standardní míry výkonu vedlejší činnosti (tj. takové, kdy vedlejší činnost nemá extenzivně vysoký příjem či rozsah – je totiž nutné mít na paměti, že z oznamovací povinnosti jsou dle § 85a odst. 1 zákona o soudech a soudcích zcela vyloučeny příjmy plynoucí ze správy vlastního majetku,

tudíž kupříkladu příjem z nájmu bytové jednotky nemůže být předmětem oznamovací povinnosti)³⁶ docházet ve vyšší míře ke vzniku oznamovací povinnosti, což se trochu míjí s cílem zvýšit informovanost předsedů soudů o vedlejších činnostech soudců proklamovaným v důvodové zprávě k zákonu č. 218/2021 Sb., který uvedenou povinnost nově zavedl. Srovnáme-li to s úpravou německou, tak spolkoví soudci (tj. především soudci nejvyšších spolkových soudů) musí na základě § 100 odst. 2 BBG³⁷ oznamovat předem každou jednotlivou vedlejší činnost spočívající v pedagogické, publicistické, vědecké, umělecké či přednáškové činnosti.

Na základě výše uvedeného by proto bylo vhodné uvažovat nad hlubší reformou procesního režimu vedlejších činností soudců – nabízí se zavedení částečně povolovacího a oznamovacího režimu dle povahy a rozsahu předpokládané vedlejší činnosti po vzoru západních zemí, oboje by se ovšem mělo týkat ne toliko finančně či rozsahově excesivních vedlejších činností.

³⁵ Při kalkulaci s platovou základnou ve výši 113 709 Kč dle sdělení č. 391/2022 Sb. bude při započtení koeficientů dle § 28 zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, činit hranice u soudců (bez zohlednění jakýchkoli dalších navýšení platu jako je výkon funkce předsedy senátu či soudu) rozdílných soudů následující:

Soud	Praxe do 5 let	Praxe 15 let	Praxe 30 let
OS	240 153 Kč	354 772 Kč	412 081 Kč
KS	261 986 Kč	392 978 Kč	455 746 Kč
VS	286 547 Kč	436 643 Kč	502 139 Kč
NS/NSS	502 139 Kč		

³⁶ Průměrný měsíční plat odborného asistenta na Právnické fakultě Univerzity Karlovy činí na základě tiskové zprávy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy cca 43 000 Kč, což by v případě výkonu funkce na poloviční úvazek činilo roční příjem ve výši 258 000 Kč, tj. oznamovací povinnost by vznikla v případě takové vedlejší činnosti pouze u začínajících soudců na okresním soudu. Viz *Přehled průměrných mezd akademických pracovníků na veřejných vysokých školách*, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 16. 10. 2023, [online, přístup z 27. 10. 2023] dostupné z: <https://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/prehled-prumernych-mezd-akademickyh-pracovniku-na-verejnych>

³⁷ Bundesbeamtengesetz vom 5. Februar 2009 (BGBl. I S. 160), das zuletzt durch Artikel 5 des Gesetzes vom 17. Juli 2023 (BGBl. 2023 I Nr. 190) geändert worden ist.